

**Στέφανος Σαράφης, (Τρίκαλα Θεσσαλίας 1890 - Αθήνα 1957)**  
**Αρχείο της περιόδου 1916-1964**  
**Μέγεθος αρχείου 3 κουτιά – ελεύθερη πρόσβαση**  
**Δωρεά Αθανασίου Σαράφη στην Ε.ΑΡ. – Μεταβίβαση δωρεάς στα ΑΣΚΙ, 1992**

**Κωδικός αναγνώρισης GR-ASKI- 0012**

### **Βιογραφικό σημείωμα**

Τριτοετής φοιτητής της Νομικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, ο Στ. Σαράφης κατατάχτηκε εθελοντικά στο στρατό το 1912 και έλαβε μέρος στους Βαλκανικούς πολέμους. Στη συνέχεια φοίτησε στη Σχολή Υπαξιωματικών. Προσχώρησε στο κίνημα της Θεσσαλονίκης και συμμετείχε στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και στη Μικρασιατική Εκστρατεία προαγόμενος συνεχώς επ' ανδραγαθία. Το 1920, διώχτηκε από τους "μμοναρχικούς" και εξορίστηκε. Επανερχόμενος στο στράτευμα μετά την επικράτηση της "επανάστασης του 1922" με το βαθμό του αντισυνταγματάρχη (1923), μμετεκπαιδεύτηκε στη Γαλλία (1924) και φοίτησε στη Σχολή Πολέμου (1925-1926). Στρατιωτικός ακόλουθος στη Γαλλία το 1934, αποτάχθηκε από το στρατό και καταδικάστηκε σε φυλάκιση, μετά το Κίνημα το 1935. Ιδρυτής το 1941, μαζί με άλλους στρατιωτικούς, της μυστικής οργάνωσης 3Α, βγήκε στο βουνό το 1943 για να οργανώσει αντάρτικο. Προσχώρησε στον ΕΛΑΣ, μετά τη πρόσκαιρη σύλληψή του, και έγινε ο στρατιωτικός αρχηγός του. Το 1946 εκτοπίστηκε στην Σέριφο και στη συνέχεια στη Μακρόνησο. Το 1951, εξόριστος στον Αη Στράτη, εκλέχτηκε βουλευτής της ΕΔΑ αλλά η εκλογή του ακυρώθηκε. Γραμματέας της ΕΔΑ και μέλος της Διοικούσας της Επιτροπής από το 1951, εκλέχτηκε βουλευτής Λαρίσης το 1956. Το 1957 σκοτώθηκε στον Άλιμο.

**Αρχείο Στέφανου Σαράφη**  
**(1916 - 1957)**

### **Κατάλογος εγγράφων**

#### **κ. 1**

1. Αποδοχή παραίτησης υπολοχαγού Σαράφη υπογεγραμμένη από τον Βασιλέα Κων/νο, 16/11/1916.
2. Αποφυλακιστήριο του Στρατηγού Σαράφη, 25/11/1916.
3. Κοινοποίησης Ημερησίας Διαταγής, 26/6/1919. Απονομή Μεταλλίων.
4. Ημερησία Διαταγή Α' Σώματος Στρατού, 10/7/1919. Απονομή Πολεμικού Σταυρού Γ' Τάξεως στον Ταγματάρχη Στ. Σαράφη
5. Επιτελικοί Χάρτες: Moldavie, 1919.
6. Μεραρχία Κυδωνιών, Προσθήκη Ημερησίας Διαταγής, 23/8/1920.
7. Μεραρχία Κυδωνιών. Ημερησία Διαταγή, 19/10/1920. "Εύφημος Μνεία" στον Ταγματάρχη Στ. Σαράφη
8. Γενική Διαταγή 13ου Συντάγματος Πεζικού Κιλκίς, 9/8/1927. Αντισυνταγματάρχη Στ. Σαράφης.
9. Σχέδιο Επιστολής χφ. Στ. Σαράφη (σχέδιο επιχειρήσεων Στρατού- ελιγμός) χ.χ.
10. Βεβαίωση ένταξης του Λεων. Σπαή στην "Οργάνωση Δημοκρατικών Αξιωματικών", χ.χ.

11. Βεβαίωση ένταξης του Ι. Καλλέργη Αντ/ρχη Πεζικού στην "Οργάνωση Δημοκρατικών Αξιωματικών" χ.χ.
12. Ταυτότητα μέλους της "Union Intetalliée", 1932.
13. Κάρτα Ελευθέρας Εισόδου στο Υπουργείο Στρατιωτικών Γαλλίας, 1933.
14. "Άδεια Εισόδου" στο Στρατοδικείο του Αθην. Σαράφη, 18/3/1935.
15. Ονομαστική Κατάσταση, (εισφορές κρατουμένων αξιωματικών), 29/11/1935, Φυλακές Αίγινας, χφ.

## ΕΛΑΣ

16. Έκθεση για το σχέδιο αφοπλισμού του ΕΛΑΣ από τον ΕΔΕΣ, Ζαγόρια-Τζουμέρκα, Οκτώβρης 1943.
17. Αντίγραφο Συμφωνητικού ΕΛΑΣ-ΣΜΑ, Καστανιά, 5/7/1943.
18. Ευχετήρια κάρτα – Ποίημα για την ονομαστική γιορτή του Στ. Σαράφη, (1944).
19. ΕΛΑΣ Γενικό Στρατηγείο, Ανακοινωθέν αρ. 40, 2/5/1944.
20. Στ. Σαράφης, 15/5/1944, "Ο ΕΛΑΣ", 15 σελίδες δακτυλόγραφες.
21. Consulat Général Royal de Grèce. Passeport, Beyrouth, 19/5/1944, (Προσωρινό διαβατήριο).
22. Surété aux armes. Contrôle des étrangers. Beyrouth, 20/5/1944. Titre de circulation. (Άδεια Κυκλοφορίας Στ. Σαράφη για μετάβαση στην Παλαιστίνη), 28/5/1944.
23. Ευρ. Μπακιρτζής- Μ. Βαφειάδης, "Έκθεση για την κατάσταση στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη από τηλεγραφήματα και γράμματα", 10/10/1944.
24. Αρχηγείο Ανωτέρου Αξ/κού Συνδέσμου Σ.Σ. Αποστολής παρά τω Γ.Σ. ΕΛΑΣ. Α. Edmond προς Στ. Σαράφη, 21/10/1944 (αντίγραφο).
25. "Πίνακας που φανερώνει τον αριθμό των Μονίμων, εφ. εκ. Μονίμων και εφέδρων εξ. εφέδρων Αξιωματικών που πήραν μέρος στον αγώνα αντίστασης του ΕΛΑΣ", χφ. Δεκέμβριος 1944.
26. ΕΛΑΣ, Γ. Στρατηγείο, Φύλλο Πορείας, Τρίκαλα, 2/3/1945.
27. ΕΛΑΣ, Γ. Στρατηγείο, Διεύθυνση Αυτοκινητιστών, Διαταγή, 21/2/1945.
28. ΕΛΑΣ, Γ. Στρατηγείο, Διεύθυνση Αυτοκινητιστών, Διαταγή, 25/2/1945.
29. ΕΛΑΣ, Γ. Στρατηγείο, Στ. Σαράφης προς τον Ταξίαρχο Αϊκένχεντ, Σύνδεσμο Στρ. Βρετανικών Δυνάμεων, 2/3/1945.
30. Υπουργείο Στρατιωτικών, Διαταγή, 5/3/1945 (Διάθεση Στ. Σαράφη στην Διεύθυνση Προσωπικού Υπουργείου Στρατιωτικών).
31. Θ. Μακρίδη (1945). "Φύσις και προορισμός του ΕΛΑΣ. Αποτελέσματα στρατηγικά και τακτικά της πολεμικής δράσεώς του".
32. Σημείωμα για διόρθωση χφ. Α΄ έκδοσης του βιβλίου "Ο ΕΛΑΣ".
33. "Μερικές σκέψεις για την δράση του ΕΛΑΣ". (Σχόλια σε κείμενο για τον ΕΛΑΣ), (1945).
34. Θ. Μακρίδη, "Απάντησις εις τας σκέψεις του αντισυνταγματάρχου Χ.Π. δια την δράσιν του ΕΛΑΣ και δια το κεφάλαιον της ιστορίας του το οποίον έγγραψα κατ' εντολήν", (1945).
35. Σ.Δ. Γενικού Στρατηγείου 8/2/1945, στο Γενικό Στρατηγείο του ΕΛΑΣ. (Έκθεση για τη δράση των Αγγλων στην Ελλάδα).
36. "Προς τον αγαπημένο μας Στρατηγό Σαράφη", Ορφέας Βλαχόπουλος- (Π. Σίμος- Καραγκίτσης) 3/2/1946. "Το ιστορικό της συλλήψεως του Ορφέα Βλαχόπουλου από τον ΕΔΕΣ".
37. Απόφαση εκτόπισης Στ. Σαράφη στη Σέριφο (1946).
38. Χριστούγεννα 1950, Άγιος Ευστράτιος, (Πρόγραμμα εκδηλώσεων εξορίστων).
39. Βουλευτικές ταυτότητες Στ. Σαράφη, 1951, 1956.

40. Ομιλία χφ. του Στ. Σαράφη ως εκπροσώπου της Δ.Ε. της ΕΔΑ σε προεκλογική συγκέντρωση, (1952).
41. Δικαστήριο Πρωτοδικών Λαρίσης, Ανακήρυξις των επιτυχόντων Βουλευτών, 16/3/1956.
42. Ονόματα υποεπιτροπών της Δ.Ε. της ΕΔΑ, (1956).
43. Agenda 1957, Σημειωματάριο συναντήσεων Στ. Σαράφη (1957).

#### **IV. Αλληλογραφία Στ. Σαράφη**

Μακρόνησος 1949-1959/ Αγ. Ευστράτιος 1950-1951 / Ευχετήριες κάρτες από συγκρατούμενους στον Αγ. Ευστράτιο 1951.

1. Μακρόνησος 1949-1950, 42 επιστολικά δελτάρια, μία επιστολή.
  - 1α. Επιστολικό Δελτάριο.
  - 1β. Επιστολή Στ. Σαράφη στα αδέρφια του, Μακρόνησος, ΒΕΤΟ/ΕΣΑΙ, 1/7/1950.
2. Αγ. Ευστράτιος 1950-1951, 50 επιστολικά Δελτάρια, 4 επιστολές.
3. Ευχετήριες κάρτες στον Στρατηγό από εξόριστους Αγ. Ευστρατίου 1950-1951.

#### **κ. 2**

- I. Πρωτότυπο, χφ. του βιβλίου "Ο ΕΛΑΣ".
  1. Πρόλογος Στ. Σαράφη χφ. για το βιβλίο του "Ο ΕΛΑΣ", (1945).
  2. Τρεις φάκελοι με το πρωτότυπο χειρόγραφο του βιβλίου "Ο ΕΛΑΣ" (1945):  
Α': σελ. 1-360, Β': σελ. 361-730, Γ': σελ. 730-929.

#### **κ. 3**

- I. Αρχείο Στ. Σαράφη, Αποκόμματα τύπου.
  1. "Ο στρατηγός", ποίημα Β. Ρώτα, χ. χ.
  2. Αποκόμματα Τύπου, Επιστολή Βενιζέλου 12/1935, Φωτογραφία Πλαστήρα Κονδύλη.
  3. Αποκόμματα Τύπου, Κύριο άρθρο εφημερίδας "Ελευθερία", (1945-46).
  4. Αποκόμματα Τύπου, Η εκτόπιση του στρατηγού Στ. Σαράφη, (1946).
  5. Αποκόμματα Τύπου, Πολιτικά μνημόσυνα Στ. Σαράφη (1957-1964).
  6. Τόλμη 7/4/1956, "Τρεις βουλευταί της ΕΔΑ μετέχουν εις την νέαν μη ανακοινωθείσα εισέτι ηγεσίαν του ΚΚΕ, Σαράφης- Ηλιού- Θανασέσκου".
  7. Αποκόμματα Τύπου, Αρχείο Τύπου για την Εθνική Αντίσταση, Φωτογραφικό Αρχείο.

II. Διάφορα καρτ-ποστάλ (άγραφα, κυρίως προπολεμικά).

#### **ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΣΚΙ**

1. Σπανόπουλος Α., "Το Πεζικόν εις τον επιθετικόν αγώνα της νυκτός", Θεσσαλονίκη, 1927.
2. Υπουργείον Στρατιωτικών, "Ο Ελληνικός Στρατός κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους του 1912-1913", Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 1932
3. Α' Σώμα Στρατού, "Περί του τρόπου εκτελέσεως των επιθεωρήσεων συνόλου".